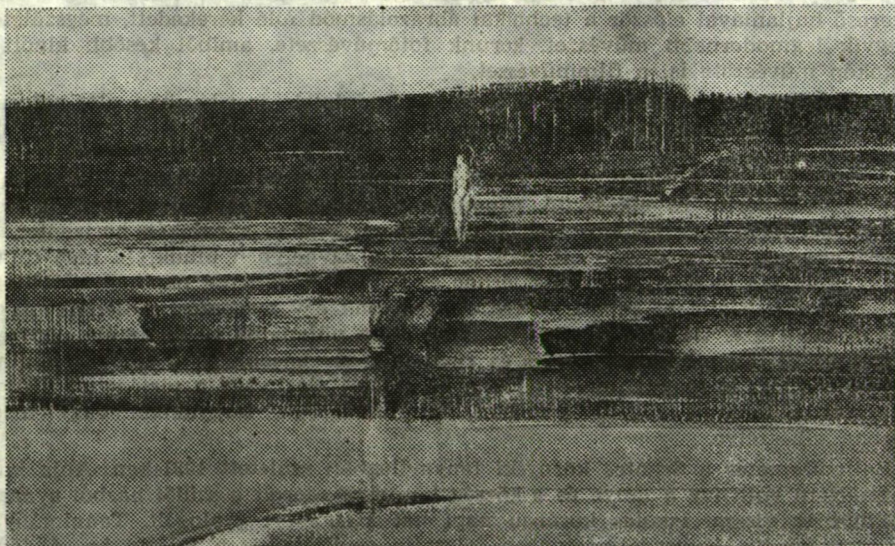

VIT-díjat nyert, azóta a Fotóművészek Szövetségének a tagja. Az elmúlt évtizedekben képei csaknem minden hazai lapban, folyóiratban megjelentek, képes albumait orosz, angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel nyelvterületen is kiadták. 1960 óta 16 hazai és nemzetközi kiállításon vett részt, többségük önálló kiállítás volt. A VIT-díjon kívül a Pravda- és a Balázs Béla-díjat is megkapta.

Amikor a Balatoni évtizedek című könyvem fotóit készítette, együtt jártuk a Dunántúl tájait, s közelről láttam, hogyan dolgozik. Balla Demeter robotos munkabírása, küzdelme, szakszerűsége nem lenne elég az eredményekhez, melyeket elért. A tájra, az arcokra nem a gép mered hideg optikájával Balla kezéből, hanem egy érző, gondolkodó ember szeme. Balla Demeter úgy fényképez, hogy a kezében tartott géppel, a gép helyett, a finomra csiszolt lencsék helyett néz. A gép bízik benn, vagy annyira a hatása alá került, hogy azt látja, amit Balla. A kunszentmártoni parasztfiút, aki mosolyogni készül, de a régi szenvedések ülnek ki arcvonásaira. Nagy Lászlót, tudó arccal, inggallér nélkül, a nyak és arc véglegességével. Törőcsik Marit gyermekével az ölben, olyan öröms, fájdalmas mosollyal, ami sejteti, hogy a színésznő életében ez a gyermeket ölelő mozdulat fontosabb a pályánál. Sziklák a tengerparton, homokhegyeket Szibériában. A természet markáns, erőteljes arcvonásait, emberekkel. Ott áll, mozog, játszik a törékeny, kicsi ember. Deszkakerítést Eperjesen. Ört állnak a különös fejű, egy szemű deszkalények, emberfélék fából, és eltakarják a kertet, a titkot a fák alatt, a csodát.

A fotóművészet sejtelem és üzenet. Olyasmí, mint Antoine de Saint-Exupéry története Port-Étienne-ről. Amikor az éjszakai repülésre készül, s borotválkozás közben észreveszi, hogy berepült az ablakon egy szitakötő. A legközelebbi oázis, ahol szitakötők élnek, több száz kilométerre van. A kis rovar a homokvihar üzenete. Valahol elpusztult már egy oázis. A jó fotó is ilyen. Látszólag csak egy szitakötő, egy fénykép, de megjelenése a homokviharról beszél.

BERTHA BULCSU

ZOMBORI LÁSZLÓ: TÚLSÓ PART